

NOVADAN®**SIKKERHEDSDATABLAD****NOVADAN®****Bistro CL 341 (GAME med klor)****PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden**

Udgivet dato 09.02.2012

Revisionsdato 07.12.2012

1.1. Produktidentifikator

Kemikaliets navn Bistro CL 341 (GAME med klor)

Artikel nr. 12539, 41835

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Produktgruppe Alkalisk maskinopvaskemiddel.

Anvendelse af stoffet eller præparatet Flydende opvaskemiddel til brug i opvaskemaskiner.

Relevante identificerede anvendelser

SU3 Industrielle anvendelser: Anvendelser af stoffer som sådan eller i kemiske produkter* på industri-anlæg

SU22 Faglige anvendelser: Det offentlige område (administration, uddannelse, forlystelser, tjeneste-ydelser, håndværkere)

PC35 Vaske- og rens produkter (herunder opløsningsmiddelbaserede produkter)

PROC2 Anvendelse i lukket, kontinuerlig proces med kontrolleret lejlighedsvis eksponering

ERC8A Udbredt indendørs anvendelse af proceshjælpemidler i åbne systemer

Anvendelser der frarådes Ingen specifikke frarådede anvendelser er identificeret.

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Firmanavn Novadan ApS

Postadresse Platinvej 21

Postnr. DK-6000

Poststed Kolding

Land Danmark

Telefon + 45 76 34 84 00

Telefax + 45 75 50 43 70

E-mail sds@novadan.dk

Web-adresse http://www.novadan.dk

1.4. Nødtelefon

Nødtelefon Giftlinjen. Besvares på dansk og engelsk hele døgnet.:+45 82 12 12 12

PUNKT 2: Fareidentifikation**2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen**

Klassificering i henhold til 67/548/EEC eller 1999/45/EC C; R31, R35

Stoffets/blandingens farlige egenskaber For yderligere information, se punkt 11.

2.2. Mærkningselementer**Faresymbol**

Ætsende

R-sætninger	R31 Udvikler giftig gas ved kontakt med syre. R35 Alvorlig ætsningsfare.
S-sætninger	S26 Kommer stoffet i øjnene, skylles straks grundigt med vand og læge kontaktes. S36/37/39 Brug særligt arbejdstøj, egnede beskyttelseshandsker og -briller/ansigtsskærm. S45 Ved ulykkestilfælde eller ved ildebefindende er omgående lægebehandling nødvendig; vis etiketten, hvis det er muligt.
Sammensætning på etiketten	Kaliumhydroxid: 5 - 15 %, Natriumhypochloritopløsning; aktiv chlor: 1 - 5 %, Natriumhydroxid: 1 - 5 %
EØF-direktiv	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 648/2004 af 31. marts 2004 om vaske- og rengøringsmidler. Præparatdirektivet 1999/45/EF. Stofdirektivet 67/548/EØF.

2.3. Andre farer

Farebeskrivelse	Må ikke blandes med syre eller syreholdige produkter, da der kan udvikles giftige klor-dampe.
Sundhedsmæssige virkninger	Virker ætsende på hud og øjne. Kan give varig skade på øjnene, specielt hvis produktet ved kontakt ikke STRAKS skylles væk. Se i øvrigt punkt 11 for yderligere information om sundhedsfare.
Miljøeffekt	Produktet kan i større mængder medføre en lokal ændring af surhedsgraden i mindre vandsystemer, som indebærer risiko for skadevirkninger overfor vandlevende organismer. Produktet indeholder ingen PBT eller vPvB stoffer.

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.2. Blandinger

Komponentnavn	Identifikation	Klassificering	Indhold
Natriumhypochloritopløsning ...% aktiv chlor	CAS-nr.: 7681-52-9 EF-nr.: 231-668-3 Indeksnr.: 017-011-00-1	C; R34 R31 N; R50 Skin Corr. 1B; H314 Aquatic Acute 1; H400	15 - 30 %
Kaliumhydroxid	CAS-nr.: 1310-58-3 EF-nr.: 215-181-3 Indeksnr.: 019-002-00-8 Synonymer: Kaliumhydroxid	C; R35 Xn; R22 Acute tox. 4; H302 Skin Corr. 1A; H314	5 - 15 %
Kaliumtripolyfosfat	CAS-nr.: 13845-36-8 EF-nr.: 237-574-9	Xi; R36/38	5 - 15 %
Dinatriummetasilikat, pentahydrat	CAS-nr.: 10213-79-3 EF-nr.: 229-912-9	C, Xi; R34, R37	5 - 15 %
Natriumhydroxid	CAS-nr.: 1310-73-2 EF-nr.: 215-185-5 Indeksnr.: 011-002-00-6 Synonymer: Natriumhydroxid	C; R35 Skin Corr. 1A; H314	1 - 5 %
Komponentkommentarer	15-30%: blegemidler med klor 5-15%: fosfater <5%: fosfonater , polycarboxylater . Hele teksten for alle R- og faresætninger er vist i punkt 16.		

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Generelt	Fjern den tilskadekomne fra det forurenede område.
Indånding	Personen bringes i frisk luft og holdes i ro under opsyn. Ved ubehag søg skadestue og medbring sikkerhedsdatabladet. I tilfælde af klorgasforgiftning bringes tilskadekomme straks i frisk luft og derefter til sygehus.
Hudkontakt	Vask og skyl straks forurenede hud med vand. Fjern straks tilsmudset tøj og skyl huden med vand. Søg læge ved fortsatte gener.
Øjenkontakt	Vigtigt! Skyl straks med vand i mindst 15 min. Kan give varige skader, hvis øjet ikke skylles øjeblikkeligt. Kontaktlinser fjernes, før skylning påbegyndes. Transporteres straks til skadestue eller øjenlæge. Fortsæt skylningen under transport til skadestue.
Indtagelse	Skyl straks munden og drik rigelige mængder vand. Tilkald ambulance. Medbring sikkerhedsdatabladet. Fremkald ikke opkastning. Hvis opkastning indtræffer, holdes hovedet lavt, så der ikke kommer maveindhold i lungerne. Giv intet at drikke, hvis personen er bevidstløs.
Anbefalet personlige værnemidler til personer som giver førstehjælp	Benyt nødvendige værnemidler. Vedrørende personlige værnemidler, se punkt 8.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Akutte symptomer og virkninger	Beskrevet i punkt 2.2 og 2.3.
Forsinkede symptomer og virkninger	Ætsningen trænger dybt ind i vævet og bemærkes ofte først efter et stykke tid.

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Anden information	Ved bevidstløshed, indtagelse eller øjenkontakt: Tilkald straks læge/ambulance. Vis dette sikkerhedsdatablad.
-------------------	---

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler

Egnede slukningsmidler	Brandslukningsmiddel vælges under hensyntagen til evt. andre kemikalier.
------------------------	--

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Brand- og eksplosionsfare	Produktet er ikke brandfarligt. Ved brand kan der dannes sundhedsfarlige gasser. Slukningsvand, der har været i kontakt med produktet, kan være ætsende.
Farlige forbrændingsprodukter	Giftige gasser/dampe/røg af: Chlor. Hydrogenchlorid (HCl).

5.3. Anvisninger for brandmandskab

Personlige værnemidler	Benyt nødvendige værnemidler. Vedrørende personlige værnemidler, se punkt 8.
Brandslukningsprocedurer	Der henvises til firmaets brandprocedure. Informer de ansvarlige myndigheder ved risiko for vandforurening. Undgå indånding af røggasser.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

Sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personer	Pas på! Produktet er ætsende. Beskyttelseshandsker, -briller og særligt arbejdstøj skal anvendes. Ved utilstrækkelig ventilation: Brug egnet åndedrætsværn. Vedrørende personlige værnemidler, se punkt 8.
--	--

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Miljøbeskyttelsesforanstaltninger	Undgå udledning til jord og vandmiljø. Ved større udslip til afløb/vandmiljø underrettes lokale myndigheder.
-----------------------------------	--

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Metoder til oprensning Inddæm og opsug spild med sand, savsmuld eller lignende. Vask forurenede områder med store mængder vand.

6.4. Henvisning til andre punkter

Andre anvisninger Se punkt 8 og punkt 13.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Håndtering Undgå spild og kontakt med hud og øjne. Brug arbejdsmetoder, der minimerer spredning i form af dampe, støv, røg, aerosoler, stænk mv. i det omfang det er teknisk muligt. Må ikke blandes med sure produkter.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Opbevaring Opbevares i tætlukket originalemballage. Må ikke opbevares sammen med nærings- og nydelsesmidler samt foderstoffer. Opbevares beskyttet mod syrer.

Opbevaringstemperatur Værdi: -10-20 °C.

Lagerstabilitet Holdbarhed: 12 måneder.

7.3. Særlige anvendelser

Specifik(ke) anvendelse(r) Identificerede anvendelser for dette produkt er beskrevet i punkt 1.2.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre

Administration

Komponentnavn	Identifikation	Værdi	Norm år
Kaliumhydroxid	CAS-nr.: 1310-58-3 EF-nr.: 215-181-3 Indeksnr.: 019-002-00-8 Synonymer: Kaliumhydroxid	15 min.: 2 mg/m ³	2011
Klor	CAS-nr.: 7782-50-5 EF-nr.: 231-959-5	8 t.: 0,75 mg/m ³ 8 t.: 0,25 ppm	2007
Dinatriummetasilikat, pentahydrat	CAS-nr.: 10213-79-3 EF-nr.: 229-912-9		
Natriumhydroxid	CAS-nr.: 1310-73-2 EF-nr.: 215-185-5 Indeksnr.: 011-002-00-6 Synonymer: Natriumhydroxid	15 min.: 2 mg/m ³	2011

DNEL / PNEC

Resumé af risikostyringsforanstaltninger, mennesker Data mangler.

Resumé af risikostyringsforanstaltninger, miljø Data mangler.

8.2. Eksponeringskontrol

Anbefalede overvågningsprocedurer Ikke kendt.

Foranstaltning til kontrol af eksponering på arbejdspladsen Personlige værnemidler skal vælges i overensstemmelse med gældende CEN standarder og i samarbejde med leverandøren af personlige værnemidler. Øjenskylleflaske skal være ved arbejdsstedet.

Sikkerhedsskilte

Åndedrætsværn

Åndedrætsværn	Under normale anvendelsesforhold er åndedrætsbeskyttelse ikke nødvendig. Ved utilstrækkelig ventilation: Brug åndedrætsværn med kombinationsfilter (støvfiler + gasfilter). Type B/P2.
---------------	--

Beskyttelse af hænder

Beskyttelse af hænder	Brug beskyttelseshandsker af: Butylgummi. Neoprengummi. Nitrilgummi.
Gennembrudstid	Gennembrudstid for nitrilgummi, neoprene og butylgummi er ca. 3 timer. Anbefalingen er et kvalificeret skøn baseret på viden om indholdsstofferne. Elastiske handsker strækkes ved brug, så handskektykkelsen og dermed gennembrudstiden reduceres. Temperaturen i praksis i handsken er ca. 35 °C, mens standardtesten EN 374-3 er foretaget ved 23 °C. Handskeguidens gennembrudstid er derfor reduceret med en faktor 3.

Beskyttelse af øjne / ansigt

Øjenværn	Brug øjenbeskyttelse.
----------	-----------------------

Beskyttelse af hud

Hudværn (andet end handsker)	Ved risiko for kontakt skal forklæde eller særligt arbejdstøj anvendes. Brug gummistøvler.
------------------------------	--

Farer ved opvarmning

Farer ved opvarmning	Se punkt 5.
----------------------	-------------

Passende miljøforanstaltninger eksponeringskontrol

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet	Se punkt 6.
--	-------------

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Tilstandsform	Væske.
Farve	Gullig.
Lugt	Chlor.
pH (som det leveres)	Værdi: > 13
pH (vandig opløsning)	Værdi: ~ 12,0
Kommentarer, pH (vandig opløsning)	1%
Opløselighedsbeskrivelse	Fuldstændigt opløseligt i vand.
Viskositet	Værdi: < 30 mPas.

9.2. Andre oplysninger

Vægtfylde	Værdi: ~ 1,25 kg/l
-----------	--------------------

Andre fysiske og kemiske egenskaber

Kommentarer	Ingen data registreret.
-------------	-------------------------

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Der er ingen kendt reaktivitetsrisiko i forbindelse med dette produkt.
-------------	--

10.2. Kemisk stabilitet

Stabilitet	Stabil under normale temperaturforhold og anbefalet brug.
------------	---

10.3. Risiko for farlige reaktioner

Risiko for farlige reaktioner	Udvikler giftig gas ved kontakt med syre. Reagerer kraftigt med stærke syrer. Risiko for stødkogning (opsprøjt).
-------------------------------	--

10.4. Forhold, der skal undgås

Forhold som skal undgås	Ekstreme temperaturer. Undgå kontakt med syrer.
-------------------------	---

10.5. Materialer, der skal undgås

Materialer som skal undgås	Stærke syrer. Oxiderende syrer. Alkalifølsomme metaller som aluminium og zink samt legeringer med disse metaller.
----------------------------	---

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter

Farlige nedbrydningsprodukter	Klorgas og hydrogenchlorid kan dannes ved brand eller opvarmning. Ved brand kan der dannes giftige gasser (CO, CO ₂ , NO _x).
-------------------------------	---

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1 Toksikologisk information

Toksikologiske oplysninger

Andre toksikologiske data	Der er ikke udført toksikologiske tests på produktet.
---------------------------	---

Toksikologiske data fra indholdsstoffer

Komponent	Ingen data tilgængelig for indholdsstof(fer).
-----------	---

LD50 oral	Værdi: - - Forsøgsdyrsart: - Varighed: - Kommentarer: -
-----------	--

Andre oplysninger om sundhedsfare

Generelt	Virker ætsende.
----------	-----------------

Potentielle akutte virkninger

Indånding	Aerosoler kan virke ætsende. Indånding kan medføre: Alvorlig skade på slimhinder i næse, svælg, bronkier og lunger.
Hudkontakt	Virker stærkt ætsende. Kan medføre dybtgående vævsskader.
Øjenkontakt	Stærkt ætsende. Fremkalder stærke smerter og alvorlige øjenskader. Øjeblikkelig førstehjælp er nødvendig. Kontakt med det koncentrerede kemikalie kan meget hurtigt medføre alvorlig skade, muligvis synstab.
Indtagelse	Virker stærkt ætsende. Selv små mængder kan være livsfarlige. Symptomer er voldsomme brændende smerter i mund, svælg og mave. Kan medføre ætsninger i mund, svælg, spiserør og mavesæk.

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet

Økotoksicitet	Produktet indeholder et stof, som er meget giftigt for organismer, der lever i vand. Indeholder stoffer (N;R50 eller N;R50/53) der er omfattet af multiplikationsfaktor reglen. Store mængder af produktet kan påvirke surhedsgraden (pH-værdien) i vandmiljøet med risiko for skadevirkninger for vandorganismer.
---------------	--

Toksikologiske data fra indholdsstoffer

Komponent	Ingen data tilgængelig for indholdsstof(fer).
-----------	---

Akvatisk kommentarer	-
----------------------	---

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Persistens og nedbrydelighed	Produktet forventes at være biologisk nedbrydeligt.
------------------------------	---

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Bioakkumulationspotentiale	Produktet indeholder ingen stoffer, som forventes at være bioakkumulerbare.
----------------------------	---

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Produktet er vandopløseligt og kan spredes i vandmiljøet.
-----------	---

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

PBT-vurdering resultater	Ikke klassificeret som PBT/vPvB under de nuværende EU-kriterier.
--------------------------	--

12.6. Andre negative virkninger

Miljøoplysninger, konklusion Dette produkt skal ikke klassificeres for miljøvirkninger.

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling

Foreskriv passende metoder til bortskaffelse	Spild og rester bortskaffes i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativer. Endvidere henvises til Miljøministeriets "Bekendtgørelse om affald (Affaldsbekendtgørelsen)".
Produkt klassificeret som farligt affald	Ja
Emballage klassificeret som farligt affald	Ja
EAK-kode nr.	EAK: 0706 Affald fra fremstilling, formulering, distribution og brug af fedt, smørelse, sæbe, detergenter, desinfektionsmidler og kosmetiske midler
Anden information	Ved håndtering af affald skal tages hensyn til de sikkerhedsforanstaltninger, der gælder for håndtering af produktet. EAK-koden gælder for rester af produktet i ren form.

PUNKT 14: Transportoplysninger

14.1. UN-nummer

ADR	1719
RID	1719
IMDG	1719
ICAO/IATA	1719

14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)

ADR	ÆTSENDE ALKALISK VÆSKE, N.O.S. (Kaliumhydroxid, Natriumhypochlorit)
RID	ÆTSENDE ALKALISK VÆSKE, N.O.S. (Kaliumhydroxid, Natriumhypochlorit)
IMDG	CAUSTIC ALKALI LIQUID, N.O.S. (Potassium hydroxide, Sodium hypochlorite)
ICAO/IATA	CAUSTIC ALKALI LIQUID, N.O.S. (Potassium hydroxide, Sodium hypochlorite)

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR	8
Fare nr.	80
RID	8
IMDG	8
ICAO/IATA	8

14.4. Emballagegruppe

ADR	II
RID	II
IMDG	II
ICAO/IATA	II

14.5. Miljøfarer

IMDG Marine pollutant Nej.

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren

EmS	F-A, S-B
Særlige forsigtighedsregler for brugeren	Ikke relevant.

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II til MARPOL 73/78 og IBC-koden

Andre relevante oplysninger.

Andre relevante oplysninger. Ikke relevant.

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

Anden mærkeinformation	Kun til erhvervsmæssig brug. Unge under 18 år må som hovedregel ikke arbejde med dette produkt. Brugeren skal være grundigt instrueret i arbejdets udførelse, produktets farlige egenskaber samt nødvendige sikkerhedsforanstaltninger.
Love og regulativer	Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 af 18. december 2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH), om oprettelse af et europæisk kemikalieagentur og om ændring af direktiv 1999/45/EF og ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 793/93 og Kommissionens forordning (EF) nr. 1488/94 samt Rådets direktiv 76/769/EØF og Kommissionens direktiv 91/155/EØF, 93/67/EØF, 93/105/EF og 2000/21/EF, med ændringer. Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 224 af 7. marts 2011 om affald.
PR-nummer	1340956

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

Kemikaliesikkerhedsvurdering er gennemført	Nej
--	-----

PUNKT 16: Andre oplysninger

Liste over relevante R-sætninger (punkt 2 og 3).	R22 Farlig ved indtagelse. R31 Udvikler giftig gas ved kontakt med syre. R34 Ætsningsfare. R35 Alvorlig ætsningsfare. R36/38 Irriterer øjnene og huden. R37 Irriterer åndedrætsorganerne. R50 Meget giftig for organismer, der lever i vand.
Liste over relevante H-sætninger (afsnit 2 og 3).	H302 Farlig ved indtagelse. H314 Forårsager svære forbrændinger af huden og øjenskader. H400 Meget giftig for vandlevende organismer.
Anbefalinger vedrørende oplæring	Der kræves ingen særlig uddannelse, men brugeren skal være bekendt med dette sikkerhedsdatablad. Brugeren skal være grundigt instrueret i arbejdets udførelse, produktets farlige egenskaber samt nødvendige sikkerhedsforanstaltninger.
Informationer der er tilføjet, slettet eller ændret	Alle punkter i sikkerhedsdatabladet er opdateret.
Ansvarlig for sikkerhedsdatablad	Novadan ApS
Udarbejdet af	ANI